

Ona yurting - oltin beshiging

TONG yulduzi

O'zbekiston Respublikasi bolalari va o'smirlari gazetasi

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiga boshlagan

2005-yil 30-may - 5-iyun N:22 (66511)

BITIRUVCHILARGA TILAKLARIM

Qadrdon bitiruvchi! Mana bugun Siz maktab ostonasini bir umrga tark etmoqdasisiz. Qalbingizdag'i hayajonni o'zingizdan boshqa hech kim sizchalik his etolmaydi. Men esa his etaman. Chunki o'zim ham bitiruvchiman, 9-sinfni tamomlayapman

Yurtimizdag'i barcha bitiruvchilarga bir olam tilaklarim bor: kelajakda o'zingiz sevgan kasb egasi bo'ling. Dilingizdag'i barcha orzu-istiklaringiz ro'yobga chiqsin. Ota-onangiz, ustozlaringiz orzulagandek komil inson bo'lib ulg'aying.

Bugun biz uchun barcha bilim eshiklari keng ochiq. Shunday ekan, bilimimiz va omadimizni sinab ko'raylik. Bu borada barchamizga omad yor bo'lsin!

Zarina MO'MINOVA,
Samargand viloyati, Urgut tumanidagi
87-maktabning 9-«A» sinif o'quvchisi.

XAYR, ONAJON MAKFAB!

Men uchun aziz va yagona maskan,
Qadrdon koshonam, ulug'im maktab.
Sendan minnatdormiz biz har birimiz,
Xayr, jonajonim, onajon maktab!

Biz ketamiz sening bag'ringdan uchib,
Qaytmas shodliklarning qanotin quchib.
Ammo qalbimizdan yuramiz maqtab,
Xayr, jonajonim, onajon maktab!

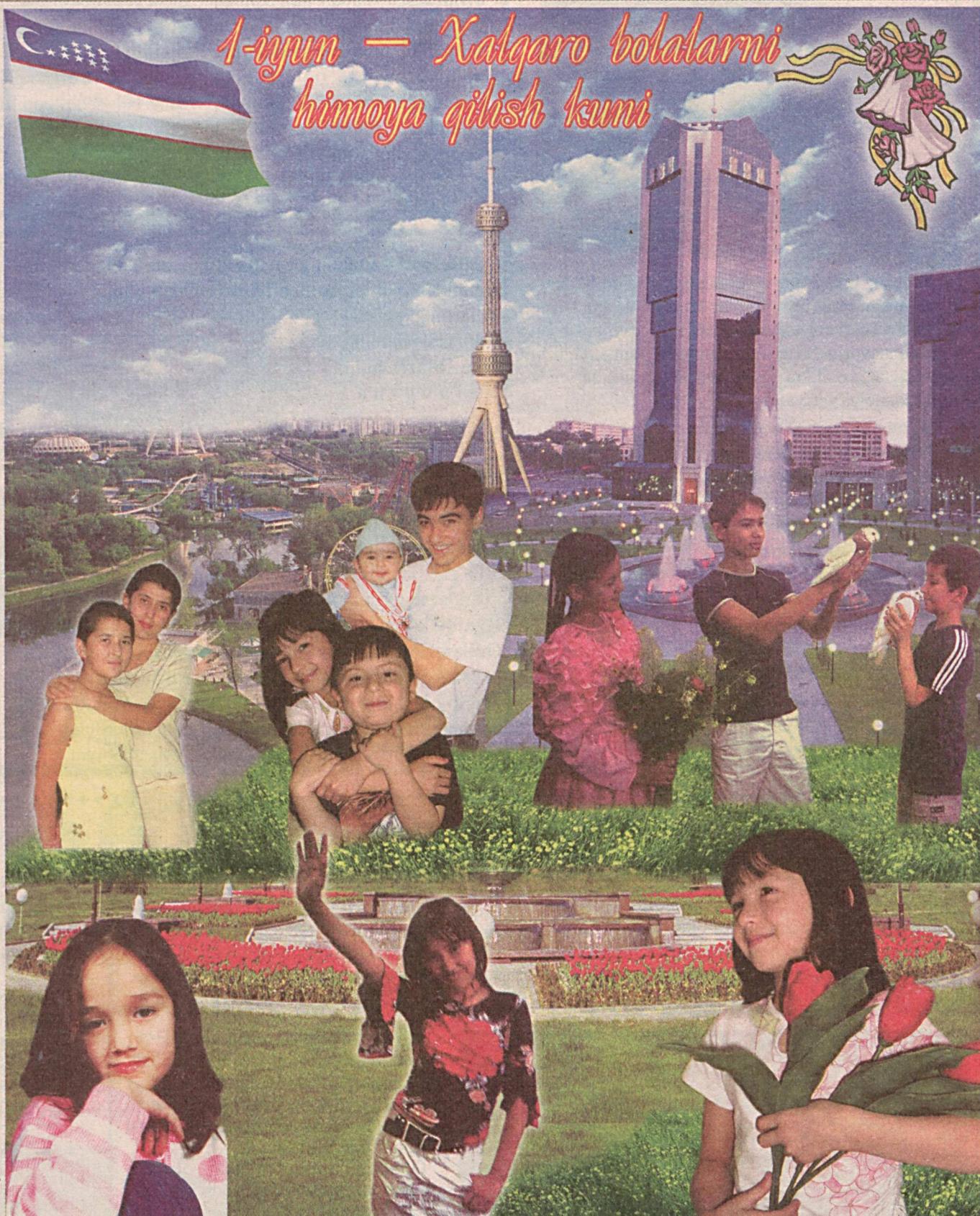
Ustozlar, berdingiz bizlarga ta'lim,
Sizga rahmat, deymiz aziz muallim.
Yuramiz to abad biz seni maqtab,
Xayr, jonajonim, onajon maktab!

Mavluva USMONQULOVA,
Jizzax viloyati, Zafarobod tumanidagi Amir
Temur nomli maktabning 8-sinf o'quvchisi.

O'ZBEKISTON
REPUBLICASI
O'zbekiston Respublikasi
Xalq Ta'lifi Vazirligi
O'zbekiston Respublikasi
Xalq Ta'limi Vazirligi

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va
axborot agentligi,
O'zbekiston Respublikasi
Xalq Ta'limi Vazirligi,
«KAMOLOT» Yoshlar
Ijtimoiy Harakati,
«SOG'LOM AVLOD
UCHUN» Hukumatga
qarashli bo'lmagan xalqaro
xayriya jamg'armasi.

BOLA KULSA, OLAM KULADI

Bola kulsa, olam kuladi. Bolajonlar bizning kelajagimiz, quvonchu shodligimizdir. Ularni asrab-avaylash, mittigina murg'ak qalbarida yaxshilik, ezgulik kabi fazilatlar u y g ' o t i s h barchamizning vazifamizdir. Ertangi kunlari farovon, osuda bo'lishi uchun nimaiki zarur bo'lsa, barini muhayyo qilishga biz kattalar burchlimiz. Bu

borada yurtimizda talaygina ibratlari ishlari amalga oshirilyapti. Har bir bola davlat muhofazasida. Ularning salomatligi, ilm, hunar o'rganishi uchun sharoitlar yetarli.

Bolalar faqat ezguliklarni, yaxshi, chiroylari

narsalarni ko'rib ulg'ayishlari lozim. Shunda ular qalbida ham go'zalliklar yaratishga moyillik bo'ladi. Shahar va qishloqlarimizning kundan-kunga chiroylar ochib borayotganidan, soya-salqin oromgohlar, saylgohlar, sihatgohlar va sport majmualari bolajonlar ixtiyororda ekanligidan quvonasan kishi.

Lekin dilni xira qiluvchi ayrim manzaralar ham yo'q emas. Ayrim ko'p qavatlari uylar yonidagi axlat uymularini, ularga yaqin joylarda o'ynayotgan yoki mashinalar serqatnov yo'llarda to'p tepayotgan bolalarni ko'rib, ranjib

ketaman. Boshqa qayerda ham o'ynashsin, turar joylari atrofini rejasiz qurilishlar, panjaralar o'rabi olgan bo'lsa?! Yana, u yoqqa o'tma, bu yerda o'ynama, degan ta'qilalar quloqlari ostida takrorlanib tursa...

Men hali talabaman. Bunday muammolarni yechishga qodir emasman. Lekin ota-onalarimiz, mutasaddi amakilarimiz bu haqdajiddiy o'ylab ko'rishsha, yomon bo'lmadsi.

Malika RAHMONBEKOVA,
Zulfiya nomidagi
Davlat mukofoti sovrindori.

BIZNING BAYRAM

Assalomu alaykum qadrondim «Tong yulduzi»! Ko'pchilik tengdoshlarim qatori men ham senga maktub yo'llayapman. Sinfimiz o'quvchilari 18 dona «Tong yulduzi» gazetasi olishadi. Qiziqarli sahifalarin qunt bilan o'qib, fikrlashamiz. Sinf rahbarimiz Gulnoza Aliboboyeva har hafta bo'ladigan erkin saboq darslarini sahifalarin rang-barang mavzularas ososida o'tadilar.

Men ham 1-sinfdan boshlab she'rlar yozaman. Bugun senga o'z ijod namunalardan yuborishga ahd qildim. Sahifalarin ilk she'rim

uchun ozgina joy ajratsang, xursand bo'lardim.

Maktubim orqali diyorimizdag'i barcha bolalarni 1-iyun - Xalqaro bolalarni himoya qilish kuni bayrami bilan qizg'in qutlayman. Bu bayram bizning bayram. Ertamizni o'laydigan, bolalarni sevguvchi diyorimiz qo'ynida yayrab kamolga yetayapmiz.

SUHBAF

Besh oltita tinish belgi,
Yig'ilishib suhbat qurar.
Qaysi so'zdan keyin kelsa,
O'sha soqchi bo'lib turar.
Ikki nuqta va qo'shtirnoq,
So'roqning ham o'z o'rni bor.
Vergul, nuqta, ko'p nuqta,
His-hayajon undovga yor.
Ular doim ahil-inoq,
Shuning uchun yashar quvnoq.

Xudoyerdi NIYOZOV,
Samarqand viloyati, Oqtosh shahridagi
57-umumta'l'm maktabining
4-«V» sinfi o'quvchisi.

Maktabga ilk bor qadam qo'ygan bolajonlarga boshlang'ich sinf o'quvchilari ona, Vatan, non kabi so'zlarning yozilishi va ma'nosini tushuntirsalar, biz yuqori sinf o'quvchilari esa o'quvchilarimiz oniga onani ulug'lash, Vatanni ardoqlash, nonni e'zozlash kabi xislatlarni singdira boramiz.

Shogird haqida so'z
tabiat qo'yniga
s a y o h a t l a r
uyushtiramiz,
tarixiy maskanlar va muzeylarni tomosha qilgani
boramiz. Hademay boshlanadigan yozgi ta'il kunlarida Samarqand va Buxoro kabi qadimiy shaharlarimizga sayohatga borishni rejalashtiryapmiz.

USTOZLARDING KOMAKCHILARI

Bu o'quv yilida menga 5-«B» sinfi o'quvchilarini ishonib topshirishdi. Yaqindagina maktabdan «uchirma bo'lgan» 9-sinf o'quvchilarim o'rmini egallagan kichkitoylarim juda tartibli, intizomli, bilimga intiluvchan o'g'il-qizlar ekanlar. Ayniqsa, sinf sardori Ro'zmat Jumanazarov, uning yordamchisi Malika Asanova, kamolotchilarimiz Buvinisa, Nigora, Qudrat, Murod, Shoira va Behzodlar tengdoshlariga har tomonlama o'mak bo'lsa arziyidigan o'g'il-qizlardi. Ular bilan birga tashkil qilingan «Ona tilim-jonu dilim», «O'zbekiston Vatanim manim», «Ogohlilikda'vat», «Vatan ichra Vatanim» kabi kecha va tadbirlarimiz juda maroqli o'tadi. Bo'sh vaqtlarimizni ham behuda o'tkazmaslikka intilamiz. Shu maqsadda

yaraydigan insonlar yetishib chiqsa, dunyoda mendan baxtilroq inson bo'lmadsi.

O'ktamxon RAHIMOVA,
poytaxtdagi 27-maktabning rus tili va
adabiyoti fani o'quvchisi.

Yodimda bor, bundan ikki yil avval «1-iyun - Xalqaro bolalarni himoya qilish kuni» bayrami arafasida onamga, bizni kimdan

ko'rib, kuzatib boryapman. Tunov kuni ana shunday oqimga qo'shilib qolgan 8 yoshli bir bolakayni ko'rsatishdi. Unga majburan turli

berdi. Yana bir bolakayni esa bir xonaga qamab qo'yib, rosa kaltaklashibdi. Xolasining aytishicha, kaltak zarbidan uning

BIZNI KIM DAN HIMOYA QILISHADI?

va nimadan himoya qilishadi, deya savol bergandim. Ular menga, ayrim xastaliklardan, turli oqimlar ta'siridan, deya javob bergandilar. To'g'risi, men bu gaplarning mohiyatini to'liq anglab yetolmagandim. Hozir esa aniq bilaman. Chunki kuni kecha Andijon viloyatida sodir bo'lgan noxush voqealarni televizor orgalni yodlatishar ekan. Agar biror bir so'zini noto'g'ri talaffuz qilsa yoki qoldirib ketsa, uni o'n kosa suv ichishga majburlasharkan. Bunday tahqirlash va qiyonoqlar azobidan haligi bola soqov bo'lib qolibdi. Bu gaplarni esa uning do'sti aytib

Durdona QODIROVA, poytaxtimizdag'i 129-maktabning 7-«B» sinfi o'quvchisi.

HAVAS

Respublikamizning barcha ta'l'm maskanlarida iqtidorli yoshlar ko'pchilikni tashkil qiladi.

Ularning orasida turli tanlovlarining g'oliblari ham t a l a y g i n a .

Ayniqsa, hassos nomzodlar soni kun sayin oshib bormoqda. Ularga barcha havas qiladi. Axir ularda barcha oliy o'quv yurtlariga kirish imtiyozi bor. Hatto biz yigitlar ham tengdoshlarimiz, opa-singillarimizning muvaffaqiyatlarini ko'rib chin dildan quvonamiz. Ba'zan ko'cha-ko'yda, o'quv maskanimizda yigitlarning qaniyi biz uchun ham shunday nufuzli tanlov e'lon qilinsa-yu, unda g'oliblik uchun bellashsang, degan gaplarini eshitib qolaman. Ularning e'tirozi o'rinci. Darhaqiqat, nega yigitlar uchun bunday tanlov tashkil qilinmagan. Oybek yoki Abdulla Qahhor kabi buyuk adiblar nomida yigitlar uchun ham tanlovlardan tashkil etilsa bo'ladi-ku. Axir adabiyot,

san'at, fan, ta'l'm, sport yo'nalishida iqtidorli yigitlarimiz ham ko'p-ku. Birgina bizning litseyimiz miqoyosida oladigan bo'lsak, Baxtiyor Yoqubov, Murod Habibov kabi tengdoshlarimning ijod namunalari allaqachon kitob holida chop etilgan.

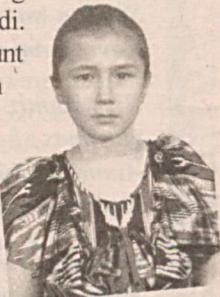
Navqiron Boymurodov, Odil Zohirov kabilar Respublika fan olimpiadalari g'oliblaridir. Javlon Isroilov, Temur Chibanovlar esa chet ellarda ta'l'm olishmoqda.

S a n a y v e r s a m muvaffaqiyatlari arzulik yigitlarimiz ko'pchilikni tashkil qiladi. Bir so'z bilan aytganda yigitlar ham tanlovdan tanilishni istaydilar.

Nuriddin HAYDAROV,
O'zMU qoshidagi
S.Rahimov
akademik litseyi talabasi.

Barcha qulayliklarga ega bo'lgan ta'l'm maskanimiz qishlog'imizning eng so'lim go'shasida joylashgan. Manzarali va mevali daraxtlar, rang-barang gullar maktabimiz chiroyiga chiroy qo'shadi. Qalbi daryo ustozlarimiz bizga fan sirlarini qunt bilan o'rgatib kelishmoqda. Ta'l'm maskanimizda o'quvchilar uchun to'garaklar tashkil qilingan. Talabchan va jonkuyar ustozimiz, ona tili va adabiyot fani o'quvchisi Gulnoza opa Egamova boshqaradigan «Gulshan» to'garagi mashg'ulotlari bizning joni dilimiz.

GULNOZA OPANING GULSHANI

Ko'pincha mashg'ulotlarimizda «Gulshan», «Tong yulduzi», «Sinfosh» kabi gazeta va jurnallarni sharhlab, o'zimiz yozgan she'r, maqola, hikoya, masallarimizni o'qib beramiz. Ustozimiz har birimizning ijodimizni alohida nazorat qilib, tegishli ko'rsatmalar beradilar. To'garagimizda yurtimizning taniqli adiblari bilan muntazam ravishda uchrashuvlar o'tkazilib turiladi. «Mezon» ko'rsatuvni boshlovchisi

Nozima Vohidova, taniqli jurnalistlar Soat Sharipov, Mohigul Nazarova, Ramazon Baqoyevlar bilan uchrashuvlar o'tkazidik. Shahrimizda chop etiladigan «Dardkash» xotin-qizlar gazetasini bosh muharriri Baxshanda Boltayeva yaqinda bizning to'garagimiz mehmoni bo'ldilar. Gazetaning chop etilish jarayoni, uning mavzulari haqida gapirib, ijod namunalardan o'qib berdi. Dilimizdagini nigohlarimizdan anglab yetadigan Gulnoza opa kabi ustozlarimizga doimo ta'zimdamiz.

O'imasoy MUHAMEDOVA,
Buxoro viloyati,
G'ijduvon tumanidagi «Ko'krabod» qishlog'i.

Respublika Nafis san'at litseyi binosi bayromona ruhda bezatilgan. Ta'lif dargohi atrofi orasta. Rang-barang gullar kishining bahri dilini ochadi. Bu yil 14- marotaba o'tkazilayotgan «Ijodkor o'qituvchilar» va «Nafosat» yosh qalamashlar anjumanini tantanalarini ushbu o'quv maskanida o'tkazilishi ham beziz emas. Unda respublikamizning barcha viloyatlaridan kelgan iqtidorli o'qituvchilar va o'quvchilar o'z ijod namunalari bilan ishtirok etishdi. Ushbu anjuman ishtirokchilarining fikrlarini siz ham eshitib ko'ring-a.

*Sherquvvat PRIMOV,
Kattaqo'rg'on tumanidagi 74-o'rta
muktabning tarix o'qituvchisi:*

— Yoshligimdan she'rlar yozishga qiziqaman. O'quvchilarimga tarix fanidan berayotgan saboqlarim jarayonini adabiyotga qo'shib olib boraman. Nazarimda shogirdlarim yana ham chuqurroq bilimga ega bo'lishadi. 200 dan ziyyodroq qadimiylar eksponatlarga boy uy muzeysi tashkil qilganman. Ularda ajodalrimizning urf-odatlari, kasb-korlari aks etgan. Bugungi anjuman o'zim singari ijodkor o'qituvchilarga katta muktab bo'ldi desam, aslo mubolog'a emas. Ijod namunalarim hay'at tomonidan yuqori baholandi. Nazarimda ijod insonni komillik sari yetaklovchi buyuk kuchdir.

BAXTLI

*Zulxumor JO'RAYEVA,
Buxoro viloyati, Kogon tumanidagi
4-umumta'lil muktabining til va adabiyot fani o'qituvchisi:*

Ushbu anjuman qatnashchisi ekanligimdan faxlanaman. Biz ustozlarga «Ijodkor o'qituvchisi bor muktab-baxtli muktab», deya ta'rif berishadi. Bunday ishonch, e'tibor meni yana ham barakali ijod qilishga, tinmay izlanishga undaydi. Taassurotlarim bir olam...

*Olloh, shukr deyman doim o'zingga,
Yetishib chiqmoqda shogird, izdoshim.*

*Shular bor-masrurman, ko'ngil xotirjam,
Shul sabab el aro mag'rurdir boshim.*

*Ushbu o'tli satrlar Nurobod tumanidagi 62-muktabning ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi
Shodiyor Yo'ldoshevning qalamiga mansub.*

— O'qituvchining ijod bilan shug'ullanishi uning bilim darajasini oshiradi. Berayotgan har bir sabog'im mavzusiga oid asarlarni avvalo o'zim o'qib, chuqur talqin qilaman. Vaholanki, ba'zi o'qituvchilar darsliklardagi asarning kichik bir parchasi bilan kifoyalanib qo'yadilar, xolos. Bu noto'g'ri. O'quvchi qisqa bir parchadan ko'ra asarning to'liq mazmunidan ko'proq bilim oladi. Bu yilgi anjuman avvalgi yillardagiga qaraganda rang-barang mazmun, mohiyat kasb etmoqda. O'zim singari ijodkor kasbdoshlarim bilan yaqindan tanishib, tajriba almashganidan baxtiyorman.

*Ruxsora TO'XTAMISHOVA,
Narpay tumanidagi 30-muktab o'qituvchisi:*

— Anjuman qatnashchisi ekanligimdan quvonchim cheksiz. Men uchun ilhom manbai o'quvchilarimdir. Shogirdlarim quvonsa quvonaman... O'zim kabi fidoyi, bolalarni sevadigan hamkasblarim bilan tanishdim. O'ylaymanki, shunday anjumanlar tez-tez o'tkazilsa, yutuqlarimiz soni ko'payaveradi.

MAKTARLAR

*Xudoyor BERDIYOROV,
Sirdaryo viloyati,
Guliston shahridagi
7-muktabning
8-sinf o'quvchisi:*

— 1-sinfdan boshlab ertak, hikoya va she'rlar yozaman. Yozganlarimni birinchi tinglovchisi albatta oyijonim bo'ladilar. Bir kuni tumanimizda xalqimizning sevimli shoiri Erkin Vohidov bilan bo'lgan uch rashuv chog'ida ulardan kichik bir she'rimni ko'rib berishlarini iltimos qildim. Shoirimiz mening she'rimni qo'limdan olib, cho'ntaklariga solib qo'yildilar. Garchi bir og'iz so'z aytmasalar ham u kishining menga e'tibor bilan boqishlari hamon yuragimda saqlanadi.

*Dilafro'z BAXRIDDINOVA,
Navoiy viloyati, Navoiy shahridagi
11-muktabning 9-sinf o'quvchisi:*

«Kamolot» Yoshlar Ijtimoiy Harakati «Kamalak» Bolalar tashkiloti «Sardor-2005» ko'rik-tanlovi respublika bosqichi g'olib:

— Bu yilgi tanlovida qatnashayotgan ijodkor tengdoshlarimning har biri bilimga chanqoqligi, zukkoligi bilan ajralib turuvchi ijod bo'stonining umidli nihollaridir. Anjumandagi o'zaro qizg'in bahs-munozaralarimiz bilimimizni yanada boyitdi.

Jamila ERDONOVA suhabatlashdi.

TINCHLIK QIZI

Tengdoshingiz Arofat Isxoqova Shayxontohur tumanidagi 59-muktabning 1- «A» sinfiga a'lo va yaxshi baholarga o'qiydi. Izlanuvchan, zukko qiz. Qushlarni, gullarni yaxshi ko'radi. Sinf rahbari Dildora Oripovaning eng yaqin yordamchilaridan.

— Katta bo'lganimda men ham Dildora opam singari hamma o'quvchilar yaxshi ko'radigan muallima bo'laman, — deydi Arofat. — Ustozimiz o'qishimizni, yurish-turishimizni, bir-birimizga bo'lgan muomalamizni har kuni erinmay kuzatadilar. Darslarimiz qiziqarli, bugungi sabog'imiz kechagisidan puxtarloq o'tadi.

f a n l a r i g a
qiziqaman. Kuni kecha televizorda Livan, Suriya, Iroq k a b i mamlakatlardagi biz tengi bolalarning mashaqqatli h a y o t i n i ko'rsatishdi. Ularning ayrimlari hatto o'qish, yozishni ham bilishmas ekan. 3-sinfda o'qishi lozim bo'lgan Yan Kabo bir tishlam non topish ilinjida shahar ko'chalarida oyoqyalang holda ertalabdan kechgacha kezishga majbur. Xo'rsinib qo'ydim. Bizning ona diyorimizda bolalar yayrab bilim olishadi. «Tinchlik bebabone'mat, uni asrab-avaylashimiz zarur», deya hamisha ta'kidlaydilar onajonim. Men ham ularning ilohim osoyishta kunlarimizga ko'z tegmasin, degan so'zlariga qo'shilaman. Nigohlari quvonchdan porlab tinchlik haqida berilib so'zlayotgan Arofat hamisha «Tinchlik qizi» bo'lgib qolgin, degim keladi.

Rahmon AHMEDOV yozib oldi,
O'zMUning I-bosqich talabasi.

Bugungi kunda maktabgacha ta'lil muassasalarida bolajonlarni maktabga tayyorlash ishlari avjida. Ana shunday ezgu ishlari Zangiota tuman Xalq ta'limi bo'limiga qarashli 11-sonli maktabgacha ta'lil muassasasida ham amalga oshirilyapti.

1995-yil «Lola» nomli 11-maktabgacha ta'lil muassasasi 6 ta guruhdan iborat bo'lib, bulardan

Shu yillar davomida uslubchilikdan mudira darajasiga yetib keldim. Bolajonlarimni sog'lom, baquvvat qilib voyaga yetkazishga harakat qilib kelmoqdamiz. Ayniqsa, sog'lomlashtirish ishlari katta e'tibor qaratiladi. Ularni sifatli, darmondorilarga boy ovqat va sharbatlar bilan ta'minlanishida tuman XTB mudiri Shavkat

BOLAJONLAR, MAKTABGA TAYYORMISIZ?

beshtasi katta, bittasi esa kichik yoshli bolalar guruhidan iborat. Bu dargohda 2,5 yoshdan 7 yoshgacha bo'lgan bolalar tarbiyalanadilar. Ushbu maskanda 25 ta xodim faoliyat ko'rsatib, bolalarni maktabga tayyorlashda astoydil xizmat qilmoqdalar. Zulfiya Matkarimova, Xolida Yuldasheva, Komila Aslbekova, Zumrad Norova kabi tarbiyachilar o'zlarining intiluvchanliklari, ijodkorliklari bilan boshqa tarbiyachilarga namuna bo'lmoqdalar.

Ushbu maskanning mudirasi Karima Norxo'jayeva bilan suhabatda bo'lganimizda, ular faxrlanib shunday deydilar:

— Ushbu qutlug' dargohda 1970-yildan tarbiyachi sifatida ish boshladim.

Madumarov katta yordam bermoqdalar. 2004-yil hokimlik yordamida maskanimiz tomi qisman ta'mirlanib, isitish tarmog'i almashtirildi. Muassasamizda bolalarni maktabga tayyorlashda «Uchinchi ming yillik bolasi» dasturi va «Bolangiz maktabga tayyormi?» qo'llanmasi asosida ish olib borilmoqda. Bolalar bilan turli tadbirlar o'tkazilmoqda. Tez shamollovchi bolalarni, yassioyoqli bolalarni toshchalar ustidan yurgazish yaxshi natija bermoqda.

Bunday e'tibordan so'ng bolalarning maktabga bilimli va sog'lom bo'lib borishlari shubhasiz.

ASALCHI amaki.

Aziz bolajonlar, hech o'ylab ko'rganmisiz, bayramlar qanday maqsadlarda tashkil qilinadi? Alovida ahamiyatga molik bo'lgan biror sanani nishonlash, tantana qilish uchun, kasb bayramlari esa turli kasb egalarini e'zozlash, ardoqlash uchun, to'g'rimi? Yana shunday bayramlar ham borki, ular bizni ogohlilikka, yanada e'tiborliroq bo'lishga chorlash uchun ta'sis etiladi. Masalan, «Giyohvandlikka qarshi kurash kuni», Xalqaro bolalarni himoya qilish kuni kabilar. 5-iyun kuni ana shunday bayramlarimizdan yana biri – «Umumjahon atrof-muhitni himoya qilish kuni»ni nishonlaymiz. O'z nomidan ham ko'rinish turibdiki, bu sana bizni atrof-muhitga, ona tabiatga yanada e'tiborliroq bo'lishga, uning ne'matlarnini avaylab-asrashga, boyliklardan oqilona foydalanishga chorlaydi.

Quyida bunday xayrli ishlarni faqat bayram kunida emas, doimo bajarishimiz lozim, deb hisoblaydigan tengdoshlarining maktublarini mavzuga moslashtirib, e'tiboringizga havola qilyapmiz.

Saida MASHRAPOVA,
Toshkent viloyati, Toshkent tumanidagi
4-umumta'l'm maktabining 9-sinf o'quvchisi:

Sog'-salomat yashash uchun,
Tabiatni asraylik.
Zaharlardan, illatlardan,
Jamiyatni asraylik.

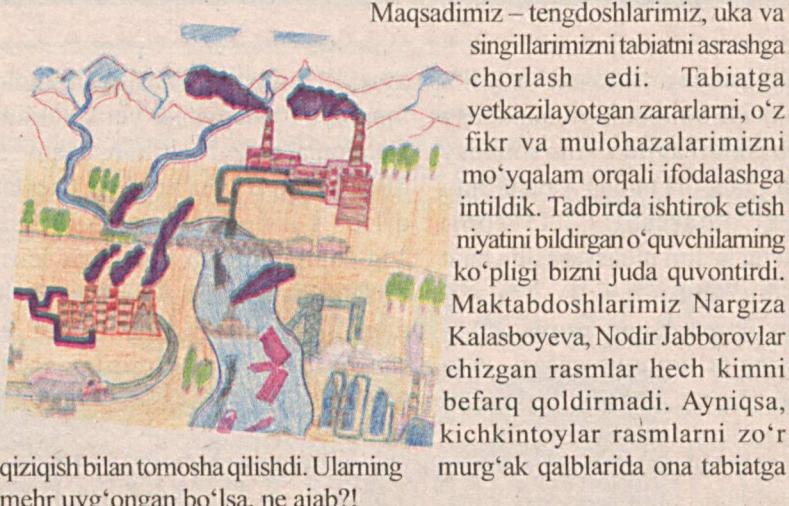
Tabiatni «ona» deymiz. Lekin uni har doim ham onalardek avaylab-ardoqlamaymiz. Aksincha, unga ziyon-zahmat yetkazamiz, jonivorlarini ovlaymiz, obi-hayot sanalmish svuni iflosantiramiz. Musaffo osmonini zavod va fabrikalardan, mashinalardan chiqayotgan zaharli tutunlar bilan to'ldiramiz. Biz undan faqat olamiz. Unga ham mehr-muhabbat, e'tibor, parvarish kerakligini gohida unutib qo'yamiz. E'tiborsizligimiz oqibatida katta-katta daryolari qurib

TABIAT CHEKMASIN AZIYAT

qolsa ham xatoimizni to'g'rilashga oshiqmaymiz, biz insonlar.

Yaqinda ustozimiz Saltanat opa Lutfullayeva rahbarligida «Tabiat - chekmasin aziyat» deb nomlangan rasmlar ko'rik-tanlovini o'tkazdik.

Maqsadimiz – tengdoshlarimiz, uka va singillarimizni tabiatni asrashga chorlash edi. Tabiatga yetkazilayotgan zararlarni, o'z fikr va mulohazalarimizni mo'yqalam orqali ifodalashga intildik. Tadborda ishtirot etish niyatini bildirgan o'quvchilarning ko'pligi bizni juda quvontirdi. Maktabdoslarimiz Nargiza Kalasboyeva, Nodir Jabborovlar chizgan rasmlar hech kimni befarq qoldirmadi. Ayniqsa, kichkintoylar rasmlarni zo'r murg'ak qalblarida ona tabiatga qiziqish bilan tomosha qilishdi. Ularning mehr uyg'ongan bo'lsa, ne ajab?!

UKAMGA

Nur bir tomon, zulmat bir tomon.
Anglasam-da borliqni tugal.
Bo'zlagayman portlashlar qurban,
Etgan ukam eslagen mahal!

Yaylovlarni ko'mar ko'chkilar,
Boisidir arshning farmoni.
Odamzoddan borliq o'ch olar,-
Meni ezar ukam armoni...

O'rmonlarga o't purkar bo'ron,
Yer titratar shaharlarni ham.
Ne haqida qilsamda fig'on,
Bo'zlatadi aslida ukam...

Adiba SAIDZODA.

5-iyun – Umumjahon atrof-muhitni muhofaza qilish kuni

Madina ABDUSALOMOVA,
Toshkent viloyati, Yangiyo'l shahridagi 17-maktabning 4-«A» sinf o'quvchisi:

MAYNALAR BIZNIKIDA QOLISHDI

Mart oyining boshlari, borliqqa bahor nafasi taralayotgan kunlar edi. Uyimiz oldidagi keksa yong'oq daraxti shoxiga kelib qo'ngan bir just mayna yoqimli ovozi bilan bizni tonggi uyqudan uyg'otdi. Ularning mayin qo'shig'ini sarmast tinglayotgandim, bir zumda uchib ketishdi. Qarasam, yana boshqa bir daraxtga qo'nib, «kuylash»ni davom ettirishdi. Oppoqdadamdan nima uchun u daraxtdan bunisiga ko'chib sayrashlari sababini so'radim. «Nima qilsak ular biznikida qolishadi?» desam, buvam, qushlar ish qurish uchun o'zlariga mos daraxt izlashayotganini, agar biz in qurib, daraxtga o'rnatib qo'ysak, inimiz ularga yoqsa, butun yoz biznikida qolishlari mumkinligini tushuntirdilar. «Tezroq in yasab bering, ular uchib ketishmasin» deya yolvordim buvamga. «Xo'p bo'ladi, ona qizim. Sen maktabdan kelguncha men in yasab qo'yaman», deya meni o'qishga kuzatdilar. Maktabdan kelsam

yong'oqning tagida yog'ochdan yasalgan uycha turibdi. Eshikchasi oldida ikkita qo'ndoqchasi ham bor edi. Ukam ikkimiz uni daraxtning baland bir shoxiga o'rnatib qo'ydik va qushlarning kelishini kuta boshladik. Bir-ikki kun ichida inga hech bir qush yaqin yo'lamadi. Kelganlari ham uning atrofida aylanib-aylanib, uchib ketishardi. Hafsalamiz pir bo'lib, «inimiz qushlarga yoqmabdi-da» degan xayolga ham borgandik. Uchinchi kuni erta tongda bizni maynalarning quvnoq qo'shig'i uyg'otdi. Ukam ikkimiz apil-tapil kiyinib, hovliga otildik. Ne ko'z bilan ko'raylikki, bir just mayna inimizga «ko'chib kelibdi». Biri eshikchadan boshini chiqarib turibdi, ikkinchisi esa qo'ndoqqa qo'nib olibdi.

Sevinganimizdan qarsak chalib yubordik. Quvonchimizga oppoqdadam ham sherik bo'ldilar.

Maynalarimiz har tong yoqimli ovozda sho'x kuylab, bizga minnatdorchilik bildirishadi, go'yo.

Omonjon IBRAGIMOV,
poytaxtdagi 298-maktabning
2-sinf o'quvchisi.

Guljahan ATOBOYEVA,

Oqdaryo tumanidagi 20-maktabning 9-sinf o'quvchisi:

Tabiat... Qalbimdagibor mehrimni poyingga payvasta qilay. Bog'larin dagi turfa gullarning yoqimli shivir-shiviri, shalolalarning xuddi sho'x bolalar singari o'ynoqlab, shoshib-jo'shib oqishi, bulbullarning dilni erkaloichi mayin navosi, bari-bari orom beradi qalbimga.

Tabiat... Seni dunyodagi eng ulug' zot – onalarga qiyoslagim keladi. Bu bejiz emas. Axir ona farzandi uchun

Mehrini Payvasta Qizay

yashaydi. Sen ham xuddi shundaysan, biz farzandlaringdan o'zne'matlaringni ayamaysan. Bag'ringda mehringga qonib ulg'aymoqdamiz. Xo'sh, buning evaziga senga qanday minnatdorchilik bildiryapmiz? Hammamiz ham senga nisbatan oqilona munosabatda bo'lyapmizmi?..

Tabiat, sen insonlar yaralmasdan avval ham bo'lgansan. Lekin biz insonlar sensiz yashay olmaymiz. Shunday bo'lsa-da, qadrin ga doim ham yetavermaymiz. Ayniqsa, zilol suvlarining ko'p isrof qilamiz. Orolingni quritib, bizni ogohlantirsangda, xulosha chiqarib ololmayapmiz. Ota-bobolarimiz suvgaga tufurishni og'ir gunoh bilganlar. Onalarimiz ariqdagi zilol suvlarda nonlarni oqizib yeganlar. Hozir esa...

Onalar farzandlarini doimo kechirib kelishgan. Ammo ona tabiat bizni kechirarmikin?..

Gulnoza ALIQUOVA,

Toshkent shahridagi 241-maktabning 8-sinf o'quvchisi:

Suv – hayot, mo'l-ko'ichilik, farovonlik manbai. Shunday ekan, uning qadriga yetishimiz, bir tomchisini ham isrof qilmasligimiz lozim.

O'z-o'zimizga bir savol berib ko'raylik-a:
bu bebaho ne'matning

SUV – DBI HAYOT

qadriga yetyapmi'mi?

Nega avallari shaldirab suv oqib turgan har bir ko'cha, uyning oldidagi ariqlar bo'm-bo'sh? Menimcha, isrofgarchilikka yo'qo'yanimiz uchun tabiat bizdan o'ch olyapti.

Mana, intiq kutganimiz yozgi ta'til kunlari ham boshlandi. Tabiiyki, yozning issiq kunlarida suvgaga bo'lgan talab va ehtiyojalarni yanada ortadi. Kun tartibimizga suvni tejash rejalarini ham kirtsak. Nafaqat o'zimiz, balki oilamiz a'zolarining ham suvdan oqilona foydalanishlarini kuzatib, yon daftarchamizga yo'zib borsak. Bu boradagi maslahat va tajribalarimiz haqida sevimli gazetamiz «Tong yulduzi»ga yozib yuborsak, juda xayrli ish bo'lardi.

Men ta'tilda gazetaga «Suv bebaho xazina», «Suvdek serob bo'ling» kabi maqollar asosida hikoya va insholar yozib yubormoqchiman. Sizlarni ham bu tashabbusga qo'shilishga chaqiraman.

O'LANI DARDGA DAVO

Tabiat – ona bizga,
Yaratgan-ku dunyonni.
Burchdir har o'g'il-qizga,
Asrash o'rmon, daryoni.
O'lani dardga davo,
Olma, zirku na'matak.
Sof bo'lsin desang havo,
Uni asramoq kerak.
Suvlari bo'lsa zilol,
Baquvvat bo'lar yurak.
Sof ko'kdan boqsa hilol,
Dilni quvnatar beshak.
Asraylik tabiatni,
Misli porloq xotira.
Bu muqaddas xilqatni,
Dildan o'chirma sira.
Kamola UBAYEVA.

Shoir Maxtumqulining she'rlarini sevib o'qiyman, she'rlari asosida aytilgan qo'shiqlarni maroq bilan tinglayman. Shuning uchun ham katta bo'lsam, yo qo'shiqchi, yo shoir bo'laman, deb yurardim. Lekin bir voqeab sabab bo'ldi-yu, kelajak rejalarim butunlay o'zgarib ketdi.

MAXTUMQULI SHE'RLARI SHAYDOSIMAN

Anchadan buyon onamning oshqozoni og'rib yurardi. Uy yumushlari, bola-chaqa deb davolanishga ham fursat topolmasdilar. O'tgan yili to'satdan og'irlashib qoldilar. «Tez yordam» chaqirgan edik, shoshilinch tibbiy yordam ilmiy markaziga olib ketib, jarrohlar zudlik bilan operatsiya qilishdi. Mohir shifokor, tibbiyot fanlari doktori Bozorboy Altayev onajonimni bir o'limdan asrab qoldilar, desam xato qilmayman. Hozir onajonimning ahvoli ancha yaxshi. Goh-gohida kimyoterapiya shifokori. Shuhrat aka Ikromov, hamshiralr Zulfiya va Arofat opalarim muolajalani o'z vaqtida qilib, davolab kelishmoqda. Oyijonim esa ularni nuqul duo qiladilar...

Ularga astoydil havasim keldi va men ham ulg'aygach shifokor bo'lishga ahd qildim. Shoir yoki qo'shiqchi bo'lish o'z yo'liga. Lekin shifokor bo'lib, bemorlar dardiga malham bo'lish, inson salomatligini muhofaza qilish koni savob kasbda, axir. Buning uchun esa a'lo baholarga o'qib, puxta bilim olishim lozimligini, hozirdanoq o'zimda shu kasb egalariga xos bo'lgan xislatlarni tarbiyalab borishim lozimligini ham yaxshi bilaman. Hozir o'qishlarim yomon emas. A'lochi sinfdoshlarim Abdunabi Isamatov, Husniyor Abdurashidov, Sevara Mamatova, Durdona Abdunabiyevalar bilan birligida dars tayyorlaymiz. Mahalladagi o'rtoqlarim Sardor, Temur, Abdulla, Ruslanlar bilan uyimiz atrofini supurib-sidirib, ozoda saqlashga harakat qilamiz. Chunki ustozimiz Saodat opa Yo'idoshevanning «ozodalik - inson salomatligining garovi» degan o'gitlarini o'zimizga shior qilib olganimiz-dai!

Jamshid AHMADALIYEV,
Toshkent shahar, Hamza tumanidagi
282-maktabning 3-«B» sinf o'quvchisi.

Marat Olimov O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan, xalqaro toifadagi sport ustasi. 30 dan ziyod turnirlar hamda butunjahon musobaqlari qatnashchisi. 10 karra mamlakat championi. Do'stlik kubogi sovrindori. Og'ir atletika bo'yicha mahalliy va xalqaro toifadagi hakam.

SPORIGA BAXSHUDA UMR

-Aziz bolajonlarim, sport olamiga kirib kelganimiga ham 40 yildan oshibdi. Hayotda sport yo'lini tanlab xato qilmagan ekanman. Hozir yoshim 65 da. Lekin 20 yoshli yigitlardek kuchim bor, desam ishonavering. Chiniqqa man, musobaqlarda toblanganman.

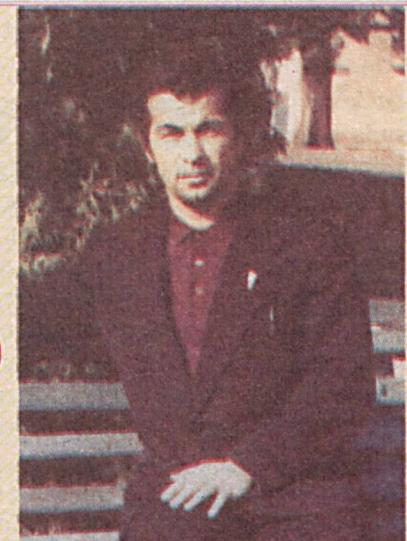
Sizlarga boqsam, bolalik yillarim yodimga tushib ketaveradi. Juda yoshlik chog'imizdanoq akam ikkimiz tinmay badantarbiya mashqlarini bajarardik. Maktabdagi o'qishlarimiz ham a'lo edi. Bo'sh qoldik deguncha, turli sport mashg'ulotlari bilan band bo'lardik. Akmal akam bilan ulg'aygach, mohir jarroh bo'lishni niyat qilardi. Men esa «zo'r sportchi bo'laman» derdim.

Maqolamiz qahramoni Marat aka asli shifokorlar va o'qituvchilar sulolasidan. U kishining sport olamiga qanday kirib kelganlari bilan qiziqdik va bugungi kunda Buxoro viloyati, G'ijduvon tumanidagi sport maktabining eng keksa murabbiyi hisoblangan faxriy ustozni suhbatga chorladik:

Murabbiylar o'giti

Shukrkim, ikkimizning ham niyatlarimiz ijobat bo'ldi. Murabbiym Najmuddin Safarovdan og'ir atletika saboqlarini qunt bilan o'rgandim. Aslo dangasalik qilmadim. Shijoatli, sabr-bardoshli kishilar sport bilan shug'ullanishini anglab yetgandim. Yillar davomida sport shunchaki ermak yoki havas emas, u mening hayot yo'lim,

Yurtboshimiz jon kuydirib, nega aynan «Bolalar sporti»ga katta e'tibor qaratmoqdalar? Buning zamirida nimalar yotgani haqida jiddiy o'ylab ko'rsalar bo'lardi.

Mening jajji sportchi o'g'il-qizlarim! Salomatligingiz o'z qo'lingizda ekanligini aslo unutmang. Sport bilan yoshlikdanoq do'stlashing. Hozirgi muntazam sport mashqlaringiz sog'lom va barkamol hayotingizga mustahkam poydevor bo'lib xizmat qilishiga aminan.

Nodira MUHAMEDOVA.

OQ XALAT KIЧMOQCHIMAN

Maktabimizda bitiruv kechasini o'tkazishga barcha sinflar o'ziga xos tayyorgarlik ko'ribdi. Ularning birma-bir chiqishlari katta tantanaga aylanib ketdi. Masalan, bizning sinfimiz «2005 - sihat-salomatlilik yili»ga bag'ishlab «Sog'ligim-boyligim» nomli ko'rinish tayyorladi. Unda Reymajon Sobirova, Odamboy Norboyev, Rasulbek Niyozmetov, Dilafro'z Do'schanova, Qalandar Otaboyev kabi qator sinfdoshlarim faol ishtirok etishdi. Tishi og'rib qolgan bola rolini ijro etgan Odamboy barchani kuldirgan bo'lsa, kasalmand onaning iztiroblarini aks ettirgan Dilafro'z esa

tomoshabinlarni larzaga soldi. Ularga yordamga shoshgan «shifokor»larni ko'rib hattoki qarsak chalib yubordik. Chunki sinfdoshlarim o'z rollarini shunday mahorat bilan ijro etishdiki, tomoshani ko'rgandan keyin shifokor bo'lishni orzu qiladiganlar soni ko'payib ketdi. Ustozimiz Anorgul opa Matmuradova sevinib, faol va a'lochi o'quvchilarga Faxriy yorliq topshirdilar.

Oymonjon PIRNAZAROVA,

Xorazm viloyati, Qo'shko'pir tumanidagi 10-maktabning 2-«A» sinf o'quvchisi.

«2005 - Sihat-salomatlilik yili»

Bizning oilamiz eng baxtli oilalardan biri desam adashmayman. Chunki barcha oila a'zolarimiz shifokor bo'lib ishlashadi. Dadajonim Abduaziz aka poytaxtimizdag'i ko'zga ko'ringan shifokorlardan biri. Biribiridan mehribon ammalarim ham shu

SHIFOKORLAR OILASI

sohani tarishagan. Bemorlar uyimizgacha dadamni so'rab kelishadi. Ular garchi ishidan toliqib kelgan bo'lsalar-da, yordam istab kelgan kishilarning dardiga darmon bo'ladilar. Oyijonimning aytishlaricha, ular ham yoshliklaridan shifokor bo'lishni juda-juda istagan ekanlar. Lekin taqdir taqozosi bilan o'qituvchilik kasbini egallaganlar. Ular hozir shahrimizdag'i 129-maktabda yosh avlodga bilim berish bilan bandlar. Men mana shunday ziyoli, insonlar dardiga malham bo'ladigan oila farzandi ekanligimdan faxrlanaman. Men ham kelajakda bolalar shifokori bo'lmochiman. Xalqimizning sog'-omon bo'lishida oilamizning ham ozgina bo'lsa-da, foydasi tegayotgani meni juda quvontiradi.

Nargiza TO'LAGANOVA,

poytaxtning Akmal Ikromov tumanidagi 193-maktabning 9-«D» sinf o'quvchisi.

Sportsevar bolajonlar, xabaringiz bor, shu yil 24-mayda Toshkent viloyati, Chirchiq shahrining Markaziy o'yingohida

SPORT VA GO'ZALLIK BAYRAMI

kasb-hunar kollejlari va akademik litseylari o'quvchilarining «Barkamol avlod-2005» sport o'yinlari respublika bosqichining tantanali ochilishi marosimi bo'lib o'tdi.

Marosimni Toshkent viloyati hokimi Kozim To'lagonov kirish so'zi bilan ochdi. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Islom Karimovning musobaqa qatnashchilariga yo'llagan tabrigini Prezidentning Davlat maslahatchisi Xayriddin Sultonov o'qib eshitirdi. Shundan so'ng, musobaqa ishtirokchilari qasamyod qabul qildilar.

Muhtasham maydon uzra

Davlatimiz madhiysi yangradi. So'ng davraga mash'alal ko'targan ikki nafar sportchimiz kirib keldi. Ular kimlar, deysizmi?

Odatda bunday mash'alani sportda ulkan yutuqlarga erishgan sportchi yoshlar ko'taradilar. Bu yilgi sharafla mash'alani olib yurish yoshlar orasida 2 karra jahon championi Ilhom Karimov va Xalqaro toifadagi sport ustasi

Diana Mirzarahmonova nasib etdi.

Mash'ala yoqildi. Bellashuvlarga start berildi. Mash'alaning nuri go'yo ko'zlarga quvonch, qalblarga jo'shqinlik olib kirgandek edi..

Toshkent viloyatida bo'lib o'tgan ushbu musobaqlar 29-maygacha davom etdi.

Yoshlik, shijoat, sport va nafosat bayramida iqboli baland O'zbekistonimizni madh etuvchi kuy va qo'shiqlar yangradi. O'zbek estradasining va sport yulduzlarining badiiy chiqishllari musobaqa ishtirokchilariga ko'tarinkilik baxsh etdi.

BOLALAR SPORTI

«Kichik Olimpiada» deb nom olgan bu nufuzli musobaqaning hayajonli onlari mash'alaning yoqilishi bo'ldi. Bolajonlar, siz yaxshi

«UMID NIHOLLARI» DAN «UNIVERSIADA» GA YO'L

bilasiz, bu mash'ala oddiy olov emas. U tabiiy quyosh nurlaridan nur olib yondiriladi. Bu jarayon an'anaga ko'ra Parkent tumanidagi O'zbekiston Fanlar akademiyasi «Fizika-Quyosh» ishlab chiqarish birlashmasida tashkillashtirildi. 24-may kuni alanga oldirilgan mash'ala bog'u roq'larni, bir necha qishloqlarni kezib o'tdi. Nihoyat 75.5 km masofani bosib o'tgan mash'ala Chirchiq shahriga, yetib keldi. Ana shunday tantanali va mas'uliyatlilishni a'lo darajada bajargan O'zbekiston mudofaasiga komaklashuvchi «Vatanparvar» tashkiloti bu ishni sidqidildan bajara oldi. Mash'alaning shukuhli nuriqa

bo'lish O'zbekiston yoshlarini birdamlakka, hamjihatlikka chorlaydi.

Toshkent viloyati mezonlik qilgan musobaqaning final bosqichida Qoraqalpog'iston Respublikasi, barcha viloyatlar va Toshkent shahar

jamoalarining 2170 nafar o'quvchilarini sportning 13 turida kuch sinashadilar. Darvoqe, gazetamizning o'tgan sonida ushbu musobaqlar sportning 15 turi bo'yicha bo'lib o'tadi, deb yozgan edik. Musobaqa

boshlanishidan sal avval esa dasturga bir oz o'zgartirish kiritildi. Ya'ni, mini-futbol va og'ir atletika sport turlari dasturdan chiqarildi.

Aziz bolajonlar, bugungi m u s o b a q a l a r d a qatnashayotgan aka va opalaringizni sizlar yaxshi bilgan «Umid nihollari» sport musobaqasi chiniqtirdi. Natijalarga ko'ra «Barkamol avlod-2005» sport musobaqlarida I-o'r Andijon viloyati, II-o'r Toshkent shahri, III-o'r Toshkent viloyati sportchi yoshlariga nasib etdi. Endilikda ularni «Universiada»dek nufuzli musobaqlar kutmoqda.

Ma'mura MADRAHIMOVA.

— Nigoraxon, «Bilag'on» gazetasining tarixi o'quvchilarini ham qiziqtiradi. Suhbatimiz boshida ana shu haqda ma'lumot bersangiz.

— «Bilag'on»ning tarixi 2001-yil 17-sentyabrdan «Erudit» gazetasining maxsus soni «Erudit-Bilag'on» bo'lib nashr etilgan. O'sha vaqtida gazeta 16 sahifada chop etilar edi. Keyinchalik «Erudit» gazetasidan

Boshqotirma-yu skavordlarga boy bo'lgan «Bilag'on» gazetasi respublikamizdagi yagona nodavlat nashr bo'lib, lotin yozuvida chop etilishidan xabardor bo'lsangiz kerak-a?
Bugun «Bilag'on»ning muharriri Nigora Adizova sahifamiz mehmoni:

Boshqotirma-yu skavordlarga boy bo'lgan «Bilag'on» gazetasi respublikamizdagi yagona nodavlat nashr bo'lib, lotin yozuvida chop etilishidan xabardor bo'lsangiz kerak-a?
Bugun «Bilag'on»ning muharriri Nigora Adizova sahifamiz mehmoni:

kupon orqali bildiradilar. Kichkintoy bilag'onlarimiz uchun «Evrika», «Hello English» sahifalari chop etiladi.

— Demak, muxlislarining fikrlarini kupon orqali ham bilib olasiz, shundaymi?

— Albatta, gazeta sahifalarida o'quvchilar uchun alohida kuponlar berilgan. Unda bir nechta savollar mujassam bo'lib, bu savollarga biz

— Boshqotirma, krossvordlarning o'quvchi uchun qanday ahamiyati bor deb o'ylaysiz?

— Bola shunchaki ma'lumot o'qisa zerikib qoladi. Shuning uchun tarix, geografiya, ona tili, adabiyot va boshqa fanlar haqidagi savollarni umumlashtirib, krossvordlar tuzamiz. Bunday krossvordlarni yechgan bola o'ylashga, izlanishga harakat qiladi. Bu jarayonda bolalar hatto kitob ochib javob izlashga ham kirishib ketadilar.

— Krossvordlarni to'g'ri yechgan o'quvchilarini rag'batlantirib tursangiz ham kerak-a?

— Albatta. Krossvordlarni to'g'ri yegchan o'quvchilarga maxsus sovg'alarimizni topshiramiz. G'oliblarning ism-familiyalari gazeta sahifalarida muntazam berib boriladi. Yana gazeta orqali tanlovlard e'lon qilganmiz. G'oliblarning nomlari ham gazetada e'lon qilinadi. Bu ham ularni ruhlantiradi, degan fikrdaman.

— Boladagi iste'dodni o'stirish uchun ularga qanday munosabatda bo'lasiz?

— Avvalo ulardan oladigan birorta maktubni ham e'tibordan chetda qoldirmaymiz. Bola she'r yozdi. Bu she'r balki uning ilk ijodidir. Balki bu she'rni hali gazeta sahifalarida chop etib bo'lmash. Lekin muxlis umid bilan bizga yubordi. Agar biz she'rga e'tibor berib, uni ishlab, gazetada e'lon qilsak, kelajakda shu boladan katta sho'ri chiqsa ham ajab emas. Aksincha, she'r hali mukammal emas, deb e'tibor bermasak, o'quvchining umidi puchga chiqadi. Bu uning iste'dodini sindirib qo'yishimiz mumkin.

— Raqobatdoshingiz «Tong yulduzi»ga munosabatingiz?

— «Tong yulduzi» O'zbekiston Respublikasi bolalari va o'smirlarining yagona gazetasidir. Bu gazetaga faqat ijobji munosabatdamiz. Chunki u bilan maqsadimiz bir.

Bu ezgu maqsad ikki gazetani do'stlik rishtalari bilan bog'lab turadi, deb o'ylayman.

— Suhbatingiz uchun rahmat.
G.ORIFJONOVA suhbatlashdi.

ISTE'DODSIZ BOLAJOONNING O'ZI YO'Q

ajralib chiqib, 2004-yil 7-oktyabrdan mustaqil gazeta sifatida «Bilag'on» nomi bilan chiqqa boshladи. Hozirgi kunda gazeta 24 sahifada «Bilag'on+Tengdosh» ko'rinishida chop etilmoqda. Bugungi kunda gazeta butun respublika bolalarini, kichkintoylardan tortib, katta sinf o'quvchilarigacha (kollej talabalarini ham) o'ziga jalg qila olgan bo'lib, 3500-4000 nusxada chop etiladi.

— «Bilag'on» ijodkorlarining ish faoliyatları, asosiy maqsadlari nimalardan iborat?

— Ijodiy guruhimiz uch kishidan iborat. Bosh muharrir, muxbir Iroda Jumanazarova va dizayner Kamol Mutaliboyev. Gazeta ijodkorlarining asosiy maqsadi yosh iste'dodga o'z so'zini aytishga imkon berishdir. Negaki, iste'dodsiz bolaning o'zi bo'lmaydi. Muhimi, undagi o'sha iste'dodni vaqtida payqay olish. Biz esa bunday ulug' vazifani bajarayotganimizdan juda mamnunmiz.

— **Gazeta sahifalaridagi ruknlar muxlislarni qiziqtira olyaptimi?**

— Kelayotgan maktublarga qaraganda, bu savolningizga «ha» deb javob berishim mumkin. Sahifalar boshdan-oyoq muxlislar ijodiy ishlaridan tayyorlanadi. «Salom, salom, salom!» sahifasida muxlislarimiz hayotidagi eng so'nggi xabarlar (muktabsidagi tadbirlar, jamoatchilikdagi yutuqlari va hokazo), «Tengdoshingiz ijodidan» sahifasida o'quvchilarning ijodian namunalar, «Sirlashamiz» sahifasida gazetxonalar hech kimga ayta olmagan voqealarni so'zlab, tengdoshlari bilan sirlashadilar. Boshqa muxlislar esa bu voqeaga o'z fikr-mulohazalarini

o'quvchilardan javoblar olamiz. Javoblardan muxlislarimizga qaysi sahifa ko'proq yoqyapti, ularning gazeta haqidagi ijobji va salbiy fikrlari haqida ma'lumotga ega bo'lamiz. O'quvchilarning fikriga qarab kerak bo'lsa gazeta sahifalariga o'zgartirishlar kiritamiz.

— **«Bilag'on»ga kelayotgan m a k t u b l a r g a munosabatingiz?**

— Bolalar bilan ishslashning o'ziga xos jihatlar mavjud. Bola bilan ikki tomonloma ishslashni ma'qul ko'rdik. Bizga ularidan kuniga o'ntayigirmatalab xatlar keladi. Bundan juda xursand bo'lam. Maktublarning aksariyat qismini ota-onalardan, o'qituvchilardan olamiz. Ular o'z xatlarida rahmat ham aytishadi. Bundan kimgadir kerakligimizni anglab, o'zimizni baxtiyor sezamiz. Bizga eng ko'p maktub yo'llagan faol muxlislarimizni gazetamizning maxsus muxbirlari deb e'lon qilganmiz. Ular — G'ayrat Sultonov Jizzax shahridan, Nargizxon Rahmonova Bekobod shahridan, Dilafro'z Bahriдин Navoiy shahridan. Shuni aytishim kerakki, Navoiy viloyatidan juda ko'plab maktublar olamiz. Mayli, u maktub tanqidiy bo'lsin, yoki minnatdorchilik maktubi bo'lsin. Lekin bola o'z fikrini maktub orqali ifodalamoqda. Bu esa uning gazeta o'qiyotganidan dalolatdir.

bilan uning iste'dodini sindirib qo'yishimiz mumkin.

— **Raqobatdoshingiz «Tong yulduzi»ga munosabatingiz?**

— «Tong yulduzi» O'zbekiston Respublikasi bolalari va o'smirlarining yagona gazetasidir. Bu gazetaga faqat ijobji munosabatdamiz. Chunki u bilan maqsadimiz bir.

Bu ezgu maqsad ikki gazetani do'stlik rishtalari bilan bog'lab turadi, deb o'ylayman.

— **Suhbatingiz uchun rahmat.**
G.ORIFJONOVA suhbatlashdi.

O'qishlarni tugatib, yozgi ta'tilga ham chiqib oldingiz-a aziz o'quvchilar? Sevimli gazetangiz «Tong yulduzi» ham siz bilan birga ta'tilga chiqmoqchi. Qanday qilib, demak gazeta uch oy chiqmas ekan-da, deyayotgandirsiz? Xulosa chiqarishga shoshilmang. Gazeta avvalgidek muntazam chiqib turadi. Faqtuning sahifalaridan o'qish, ta'limga oid jiddiy maqola, lavha va xabarlariga kamroq, «Kunlardan bir kun», «Mening bo'sh vaqtim», «Keling, tanishaylik», «Bizning to'garak», «Bo'sh o'tirmay, bosh qotir», «Maktabdagi muhabbat», «Qulog'ingga gapim bor» kabi ruknlar ostidagi qiziqarli hikoya, she'r larga, ichakuzdi hangoma-yu xandalarga, boshingizni obdon qotiradigan boshqotirmalarga ko'proq o'rinn beriladi, demoqchimiz xolos.

Quyida tengoshlarining hayotlarida ro'y bergan yodda qolarli, ta'sirlari, qiziqarli hikoyalarni e'tiboringizga havola qilyapmiz. Ularni o'qib, nafaqat sizning, ustozlaringiz, ottonalarining, buva va buvilarining, aka-opalarining yodiga kulguli voqealar tushib ketsa, ajabmas. Shunda darhol qo'lingizga qog'oz, qalam olib, ularni bizga yozib yuboring.

– Bolaligimda sodir bo'lgan bir qiziq voqeа hecham yodimdan chiqmaydi. Uni

TELEVIZOR HANGOMASI

farzandlarimga – «Tong yulduzi» muxlislariga ham so'zlab bergim keldi:

Hayotimizga televizor endi-endi kirib kelayotgan, u mahallamizdagi sanoqli xonardonlardagina bor bo'lgan damlar edi. Xolalarimdan birining televizor sotib olganini eshitib, bувим ikkimiz ularnikiga otlandik. Barcha xolalarim men tengi o'g'il-qizlari bilan kelib, sandal atrofidan joy olishibdi. Qo'nishnilar ham chiqishibdi. Biz ham ularning safiga qo'shildik. Buvimning yoniga o'tirib, televizor tomosha qila boshladim. Avvaliga bitta multfilm tomosha qildik. Keyin esa bir ayol chiqib, allanimalar deb gapira boshladi.

Xolalarimdan biri, namuncha bu ayol senga qarab gapiraveradi, deb qoldilar. E'tibor bersam, haligi ayol haqiqatan ham nuqlu menga qarab gapirayotganga o'xshardi. Ko'zlarimni yumib, buvimning ortiga

boshimni yashirib oldim. Birozdan keyin asta mo'ralasam, yana shu ahvol. G'alati bo'lib ketdim. So'zları ulog'imga kirmay qoldi. Uni chalg'itmoqchi bo'lib, o'rnimdan turib uyning u boshidan bu boshiga yura boshladim. Yopiray! Qayoqqa bormayin uning ko'zi menda. Tavba, nima, u meni kuzatyaptimi? Qo'rqa boshladim. Tashqariga chiqib, derazadan qarasam uning nigohi hamon menda.

Hovlida biroz yurdim. «Endi albatta boshqa odama qarayotgandir» degan o'nda shoshib eshikni ochdim. Ne ko'z bilan ko'rayki, ayol hech narsa bo'limgandek menga qarab gapini davom ettiryapti-da. Charchadim.

– Nega hadeb menga qarayveradi? – so'radim bувимдан yig'lamisrab...

Shunda hammalari baravariga qah-qah urib kulib yuborishdi.

– Hammaga shunday ko'rindi, bolam, – dedilar bувим o'zlarini kulgudan bazo'r tiyib.

Shundan so'nggina hayajonim biroz bosildi.

1. Alisher Navoiyning 88 ta xat jamlagan asari. 2. Navoiyning «tun», «tungi» ma'nosini bildiruvchi asar qahramoni. 3. Biror xayrli ishning sarf-xarajatini ta'minlash uchun ajratilgan yer yoki mulk haqidagi asari. 4. Farhodning yori. 5. Xazoyinul ma'oniyning 4-devoni. 6. «Xamsa»ning 1-dostoni. 7. Adabiyotshunoslikka oid asari. 8. Besh dostonidan iborat asar. 9. Fors tilidagi dostoni. 10. Ruh qushi haqidagi asar. 11. «Xamsa»ning beshinchisi dostoni. 12. Majnunning asl ismi.

Tuzuvchi: Abdumalik AHMATOV,

Navoiy viloyati, Navoiy shahardagi 15-maktabning 5-«A» sinfi o'quvchisi.

Yodgora AHMEDOVA,
Jizzax viloyati, Jizzax tumanidagi 30-maktabning
6-«V» sinfi o'quvchisi:

Agar ammam kelsalar, uyimizda bayram bo'lib ketadi. Chunki ular bizga ko'plab ajoyib g'aroyib voqealarni so'zlab beradilar-da...

Bu safar ham shunday bo'ldi. Kechki ovqatdan so'ng ammamning atrofini o'rab olib, bolalik damlarida bo'lib o'tgan bir voqeaga qulq tutdik:

– Qish kunlarining birida g'ira-shira pallada

KO'NGILSIZ VOQEА

mahallamiz berkinmachoq o'ynayotgandik. Bir notanish odam kelib, aylanma yo'lga qanday borsa bo'ladi, deb so'rab qoldi. To'g'ri yurib, keyin o'ngga burilasiz, deya javob berdik-da, yana davom ettiraverdik. Oradan biroz chiyabo'rilarining dahshatlari chiyillashlari eshitilib ketdi. O'sha paytlarda aylanma yo'l yoqasidagi tutzorlar orasida chiyabo'rilar gala-gala bo'lib yashashardi. O'yinga azbaroyi berilib ketganimizdan haligi odamga chiyabo'rilar borligini aytish yodimizdan ko'tarilganidan juda afsuslandik.

Oradan yillar o'tdi. Bu ko'ngilsiz voqeа o'rtoqlarim yodidan ko'tarilib ham ketdi. Lekin men uni hali-hanuz unutolmayman, vijdonim qiynalaveradi...

G'ulomjon VASIROV,

Andijon viloyati, Oltinko'l tumanı, Chinobod ko'chasi:

Shahnozabonu ABDIRIMOVA,

TDIU qoshidagi iqtisodiyot gimnaziyasining

5-«G» sinfi o'quvchisi:

ISIRIQ YONIB KETDI

– Bir kuni maktabimizning 11-sinf o'quvchilari ertalik o'tkazishdi. Unda «Chimildiq» pyesasidan parcha ham namoyish etishdi. Kelinning oldiga isiriq olib kelinadigan sahna ko'rinishi namoyish etilayotgandi. Birdan xokondozdag'i isiriq alangananib, yonib ketdi. Zumda sahnani qop-qora tutun qoplab oldi. Olovni bir amallab o'chirishdi. Qarasak, kelining tagiga to'shalgan ko'rpacha va gilamga ham cho'g' tushib, yona boshlagan ekan. Kelin rolini ijro etgan Muqaddas ismli qiz qattiq qo'rqiб ketibdi. Shu voqeа sabab bo'ldi-yu, keyinchalik sahna ko'rinishlarida olov zarur bo'lib qolsa, chizilgan rasmardan foydalanadigan bo'ldik.

INOYATXON,

QARZ BERSANG, KECHIB BER

– Bobojonim juda mehribon, ochiqko'ngil inson edilar. O'limlaridan avval menga bir voqeani so'zlab bergandilar.

Ularning qирг'из millatiga mansub bir cho'pon og'aynilari bo'lib, juda qalin do'st tutinishgan ekan. Urushdan keyingi yillarda o'sha odamning davlatga tegishli bo'lgan bir necha qo'ylari nobud bo'libdi. Boshiga tushgan musibatning chorasini topolmay bobomdan yordam so'rashga majbur bo'libdi. Garchand bobomning sharoiti ham ancha og'ir bo'lsa-da, o'z yordamlarini ayamabdilar. Qarza emas, shunchaki bor pullarini berib yuboribdilar. Chunki bobom «qarz» degan so'zni juda yomon ko'rardilar. «Qarz bersang, kechib ber. Kecholmasang, unda bermay qo'yaqol» derdilar doim...

Oradan yillar o'tibdi. Qирг'из og'aynilari, agar do'stimning pulini qaytarib bersam, u mendan juda xafa bo'ladi, deb bobom uchun ikkita qo'y atab qo'yibdi. Qo'ylari o'zidan ko'payibdi. Har yili bolalaganda, bobomga minnatdorchilik sifatida ikkitadan qo'y tashlab ketishni odat qilibdi. Mana, oradan 40 yil o'tsa hamki, bobom ham, do'sti ham olamdan o'tib ketishgan bo'lsa-da, bobosining vasiyatiga amal qilgan qирг'из kishining o'g'llari hamon bobomning o'g'li, ya'ni tog'amnikiga har yili ikkitadan qo'y tashlab ketaverishadi...

Mehr-oqibat rishtalari uzilmaydi, deganlari shu bo'lsa kerak-da.

Samimiylit kamdan-kam odamda uchraydigan ro'yxushlikdir; odatda ko'z-ko'z qilingan samimiylit ko'pincha atrofdagilarning ishonchini qozonishga qaratilgan mug'ombirlik bo'lib chiqadi.

F. LAROSHFUKO

Fransuz yozuvchisi Fransua de Laroshfukoning samimiylit haqidagi ushbu fikriga oz-moz qo'shimcha qilmoqchimiz. To'g'ri, samimiylit kamdan-kam insonlarda uchrasa-da, ammo bu fazilat bolajonlarda o'zgacha tarzda namoyon bo'ladi. Ulardagi

qalbli, ishonuvchan bolalar yolg'on gapirishni ham bilmaydilar. Albatta ular ulg'aygan sari bu kabi fazilatları yo'qolib boradi. Nima deb o'ylaysiz, sizda bu kabi fazilatlar haligacha saqlanib qolganmi?

-Ishonuvchanlik va beg'uborlik tabiatimga xos xislats. Lekin yolg'on gapirishga kelganda, agar yaxshilik uchun bo'lsa o'zimni tiya olmayman.

-Bolaligingizda onangiz uchun qilgan birinchi yaxshililingizni eslay olasizmi?

-Eslay olaman. Bu yaxshilik bir umrga yodimda saqlanib qolgan, desam adashmayman. Bir kuni oyim ukam ikkimizni ustimizdan

bo'lganmiz. Hamma ishni o'ylab qilish kerakligini o'shanda bilganman.

-Kuylayotgan qo'shiqlaringiz orasida bolajonlar uchun atalgani ham bormi?

-Hozircha yo'q. Lekin bolalar uchun qo'shiq kuylashni rejalashtirib qo'yanman. Bu qo'shiq boshqa qo'shiqlarga o'xshamasligi, bolajonlar uchun kutilmagan sovg'a bo'lishi shart. Chunki bolalar mening jonusi dilim.

-Oilangizda san'atkorlar bormi?

-Nafaqat oilamizda, balki avlodimizda ham san'atkorlar yo'q.

-Siz san'at olamiga endigina

qarataman. She'ming mazmuniga, so'z boyligiga ahamiyat beraman. Umida Abduazimova, Bobur Bobomurod, Turob Niyoz ijodlari menga yoqadi. Yaqinda o'zim ham bir she'r yozdim. Uni «Baxt va

qulflab ketdilar. Ukam bilan nima qilishni bilmay televizor ko'ra boshladik. Shunda juda qiziq bir ko'rsatuvni ko'rib qoldik. Ushbu ko'rsatuv olib boruvchilarini

kirib kelyapsiz. Bir necha yillardan so'ng mashhur bo'lib ketgan Ulug'bek Rahmatullayevni qanday tasavvur qilasiz?

-Shuhratparastlik bizni aql bovar qilmas darajada xohishimizga qarshi harakat qilishga majbur etadi, degan edi bir alloma. Mashhurlikning insonga ta'siri turlicha bo'ladi. Hali bu narsa boshimdan o'tmagan. Mashhur bo'lib ketsam, har qanday sharoitda ham

o'zimni qo'liga olib ish ko'rishga harakat qilaman. Insonlar nazariga tushgan har qanday odamga mashhurlik, shuhratparastlik oz bo'lsa-da soya soladi. Lekin bu soyaning tagida qolish ham, soyadan uzoqda yurish ham kishining o'ziga bog'liq, deb o'layman.

-Qo'shingizga matn tanlashda nimalarga e'tibor berasiz?

-Musiqi va she'r satrlari bir-biriga uyg'un bo'lsa, qo'shiq ko'nglimdagidek chiqadi. Avvalo she'r matniga e'tiborimni

boylik» deb nomladim. Musiqasini ustozim, bastakor Farruh Badalboyev bastaladilar. Bu sherimni hayotdan ta'sirlanib yozganman. To'g'riroq'i, bir do'stinning hayotini she'rda tasvirladim.

-O'zbek san'atkorlaridan, ya'ni xonandalardan kimlarni tinglaysiz, ular orasida do'stlaringiz ham bo'lsa kerak?

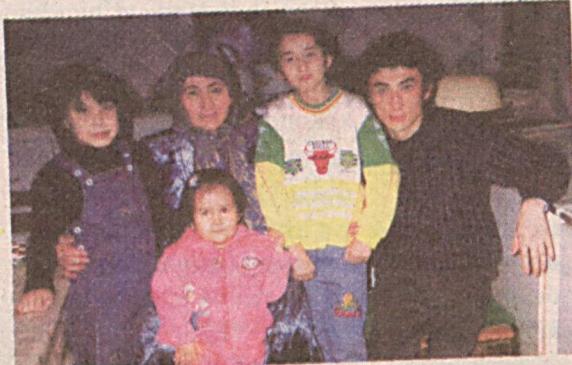
-«Bolalar» guruhi qo'shiqlarini yoshligimdan sevib tinglayman. Negaki, bu guruh ijodi sira «qarimaydi». Yana Yulduz Usmonova, Nasiba Abdullayeva, Umida Mirhamidova, Ozodbek Nazarbekov ijodlari menga ma'quil bo'ladi. Sardor Rahimxon bilan yaqin do'stmiz desam, mubolag'a qilmagan bo'laman.

-Kelgusi rejalingiz?

-Shu kunlarda yosh xonanda Sardor Rahimxon bilan Qoraqalpog'iston Respublikasida konsert berishni rejalashtirgannamiz.

-Maroqli suhbatingiz uchun tashakkur. Sizdan yangi-yangi bolalarbop qo'shiqlar kutib qolamiz.

Suhbatdosh
Gulyuz BAHODIR qizi.

qo'llarida kerakmas matodan shunday chiroli ko'ylak tikdilarki, beixtiyor... Men shkafdan oyimning eng chiroli, qimmatbaho matolarini olib, ular uchun ko'ylak tikmoqchi bo'ldim. Bu bilan ularga yaxshilik qilmoqchi, ko'ngillarini olib, quvontirmoqchi edim. Ukam ikkimiz shkafdan matoni olib kesdik va o'zimizcha ko'ylak tikdik. Oyim kelganlarida bu ko'ylakni ularga sovg'a qilgandik... Ana tomosha-yu mana tomosha. Ikkinci oyimga bunday «yaxshilik» qilmaydigan

-Musiqi va she'r satrlari bir-

biriga uyg'un bo'lsa, qo'shiq

ko'nglimdagidek chiqadi. Avvalo

she'r matniga e'tiborimni

Ochil dasturxon

Dugonajonlar! Odatta biz «karam q u y i n g .

do'lma»ni sho'rvali qilib tayyorlardik. Ammo

Qozonning qopqog'ini yopib, gazga 1,5 soatga,

nihoyatda past olovga

qo'ying, 1,5 soatga 10 daqiqa

qolganida yarim piyola

qaynoq suvga 1,5 choy qoshiqda shakar

solib, yaxhilab aralashtirib, qozon ichiga seping.

10 daqiqadan so'ng, qozonning olovini o'chiring.

Tokli do'lma

«Tokli do'lma» ham xuddi shu asnoda tayyorlanadi. Ammo bunga shirin suv qo'shilmaydi.

ESLATMA: Oiy mangizga guruchni kamroq soling. Mehr bilan qilsangiz, taomingiz shirin bo'ladi.

Go'shtsiz do'lma

6-7 dona kartoshkani 3-4 dona qizil sabzi bilan go'sht qiymaligichdan chiqaring. Yarim piyola guruch, 1 bog' ko'kat, tuz, murch, 1 dona pomidor qo'shing. Va shu taomni 40-45 daqiqa past olovda gazga qo'ying. Go'sht qo'shish shart emas.

Manas sizlarga ozarbajjoncha do'lma.

Yogimli ishtaha.

Nargiza ABDULLAYEVA.

Ona yurting - olin bo'libing
TONG yulduzi

O'zbekiston Respublikasi
bolalari va
o'smirlarining gazetasি

BOSH MUHARRIR:
Umida
ABDUAZIMOVA

TAHIRIR HAY'ATI:

Turobjon JO'RAYEV,
Shuhrat AHMEDOV,
Botir UBAYDULLAYEV,
Jabbor RAZZOQOV,
Feruza JALILOVA
(Bosh muharrir
o'rinnbosari),
Abdusaid KO'CHIMOV,
Nurxon NAFASOV,
Ergashvoy SARIQOV.

Gazeta O'zbekiston
Matbuot va axborot
agentligida
022- raqam bilan
2003 yil 11 dekabrda
ro'yxatdan o'tgan.

Noshir
«O'zbekiston»
nashriyot-matbaa
ijodiy uyi.
Gazeta

«O'zbekiston»
nashriyot-matbaa
ijodiy uyi

kompyuter bo'limida terib
sahifalandi va
chop etildi.
Gazeta haftaning dushanba
kuni chiqadi.
Hajmi A-3,
2 bosma taboq.
Adadi - 40132
Buyurtma N: J 1300

Dizayner va sahifalovchi:
Otobek
ESHCHANOV.
Naybatchi:
Jamila
ERDONOVA.

Rassom:
Nodira MIRZAYEVA.

Manzilimiz:
700129,
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Obuna indeksi: 198.
e-mail:
tong_yulduzi@rambler.ru

Tel: 144-10-38
144-38-10
144-63-08
Tel./faks:
(99871) 144-24-45

KEMMAS BO'LIB KELSAHDI...

Kunlar o'tar, oy o'tar,
Nega otam kelmaydi?
Farzandin sog'inganin,
Ayting, nega bilmaydi?
Tushimda ko'rgan kunim,
Ko'zda bir tomchi yoshim.
Otalilar yonida,
Doim egik, xam boshim.
O'g'ildir, qizdir farzand,
Uning bog'i bo'lamiz.
Bir kun o'sib-ulg'ayib,
Suyanch tog'i bo'lamiz.
Shu oddiy haqiqatni,
Shoyad otam bilsaydi.
Uyimizga bir umr,
Ketmas bo'lib kelsaydi.

Umida SHARIPOVA,
Toshkent viloyati, Toshkent tumanidagi
2-o'rta maktabning 6-«A» sinf o'quvchisi.

KARAM DO'LMA

men sizlarga ozarbajjoncha quruq «karam do'lma»ni o'rgatmoqchiman. Karamning o'zagini ajratib olib, qaynab chiqqan suvga yarim choy qoshiqda tuz soling. Karamning 7-8 daqiqa suvda qaynasi. So'ng, suvdan ko'tarib oling. Qiymasiga esa 4-5 dona piyozeni go'sht qiymaligichdan go'sht bilan chiqaring. 250-300 gramm go'sht yetadi. Unga 2 bog' ko'kat to'g'rang, xohlasangiz 1-dona pomidorni ham mayda qilib to'g'rang. Iloji bo'lsa, guruchni ozroq qo'shing. Ichiga tuz, ozgina murch va zira qo'shing. Agar 2 osh qoshiqda qaymoq qo'shsangiz qiy mangiz yanayam mayinroq bo'ladi. Hammasini aralashtiring. Karamga oz-ozdan qiymani solib, o'rang. Quruq qozonga o'rangan do'lmani qator qilib ustma-ust tering. Eng ustiga 3-4 qoshiqda eritilgan saryog', yoki yarim piyoladan ozgina ko'proq pista yog'

Manas sizlarga ozarbajjoncha do'lma.
Yogimli ishtaha.

Nargiza ABDULLAYEVA.